

POKYNY PRE ROZHODCOVÝCH POZOROVATEĽOV UEFA (SFZ) pre sezóny 2015 až 2017

Forma správy rozhodcovského pozorovateľa

Rozhodcovský pozorovateľ sa musí riadiť inštrukciami a uplatňovať hodnotiace kritériá, ktoré vydala Komisia rozhodcov UEFA (SFZ).

Úlohou pozorovania rozhodcov a asistentov rozhodcov v zápasoch je:

- a) oboznámiť UEFA (SFZ) so správami, v ktorých sú hodnotiacim spôsobom posúdené výkony rozhodcov
- b) zabezpečiť jednotnú a dôslednú interpretáciu pravidiel futbalu
- c) vydávať verbálne a písomné hodnotenia výkonov rozhodcov, ako aj ich asistentov, pomocných rozhodcov a náhradných rozhodcov
- d) identifikovať talentovaných, mladých rozhodcov
- e) dávať pokyny, ako môžu rozhodcovia zlepšovať ich výkonnosť (koučovanie rozhodcov).

Úlohou formulára správy rozhodcovského pozorovateľa je:

- a) dosiahnuť jednotnosť v známkovaní rozhodcov
- b) udeliť rozhodcom, asistentom rozhodcov a pomocným rozhodcom známky v zmysle predpisanej hodnotiacej stupnice, ktoré reflektujú individuálny výkon a podstatu ich výkonu
- c) používať elektronickú formu prístupnú na FAME (ISSF) a zaslať správu do 48 hodín po skončení stretnutia (respektíve v zmysle pokynov KR SFZ)
- d) poskytnúť špecifické a precízne príklady podporujúce komentáre v správe.

Známkovanie rozhodcov

1. Hlavné body pozorovania rozhodcu

Analýzy počas zápasu:

- Identifikovať akýkoľvek účinný alebo preventívny, kľúčový moment (y) / rozhodnutie (a), ktoré ovplyvňuje (ú) charakter zápasu
- Ohodnotiť reakciu na zmeny tempa (rýchlosti) a rozhodnutia v súlade s odozvou na požiadavky zápasu
- Zvážiť dôsledky zložitých situácií / rozhodnutí na **následné** rozhodnutia (osobnosť) dôsledne a s gurážou (odvahou)

2. Hodnotiaca stupnica pre rozhodcov a asistentov rozhodcov :

Podľa nášho názoru je samotná hodnotiaca stupnica dostatočne jasná pre náležité (príslušné) známkovanie:

<i>Body</i>	<i>Komentár</i>
9.0 - 10	Výborný výkon
8.5 – 8.9	Veľmi dobrý výkon. Korektne vykonané dôležité rozhodnutie (a)
8.3 – 8.4	Dobrý výkon na požadovanej úrovni
8.2	Vyhovujúci (priateľný) výkon s malými oblasťami pre zlepšenie
8.0 - 8.1	Vyhovujúci (priateľný) výkon s dôležitými oblasťami pre zlepšenie
7.9	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak 8.3 alebo vyššie
7.8	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak 8.0 – 8.2
7.5 - 7.7	Pod očakávaním / Slabá kontrola / Podstatný bod (y) pre zlepšenie
7.0 - 7.4	Pod očakávaním s celkovou slabou kontrolou vrátane jednej jasnej, dôležitej (významnej) rozhodcovskej chyby alebo výkon, ktorý zahŕňa dve alebo viac jasných, dôležitých (významných) rozhodcovských chýb.
6.0 - 6.9	Nepriateľný (neakceptovateľný) výkon

V prípade udelenia známky 7.9 alebo 7.8 je potrebné vyplniť aj druhé okienko (kolónku) s uvedením známky, ktorá by bola udelená, ak by nebola aplikovaná jedna jasná, dôležitá (významná) rozhodcovská chyba.

Každé kritérium v správe by malo byť posúdené (ohodnotené) na základe incidentov (priestupkov), ktoré sa stali (udiali) počas stretnutia. Tieto by mali byť zosumarizované a opísané presne.

Pripomíname, že základný rozsah hodnotenia výkonu rozhodcu, ktoré je v súlade s očakávaním, je 8.3 – 8.4, čo je ekvivalentné dobrému výkonu. Rozhodcovia s výkonom, ktorý je v súlade s očakávaním a potenciálom na viac, majú očakávať známku v tomto rozsahu.

Detailnejšie vysvetlenie:

- 9.0 – 10 pre výborný výkon vo veľmi ťažkom stretnutí
- 8.5 – 8.9 pre veľmi dobrý výkon v ťažkom / veľmi ťažkom stretnutí
- 8.3 – 8.4 pre dobrý výkon v normálnom stretnutí so správou, že tento rozhodca je pripravený na nasledujúci zápas
- 8.2 pre výkon, ktorý je ohodnotený ako vyhovujúci (priateľný), ale s určitými malými oblasťami pre zlepšenie
- 8.0 – 8.1 pre výkon, ktorý je ohodnotený ako vyhovujúci (priateľný), ale s dôležitými oblasťami pre zlepšenie
- 7.9 výkon rozhodcu bol dobrý alebo lepší ako 8.3, ale s jasnou chybou pri dôležitom (významnom) rozhodnutí (napríklad: ČK, PK, a podobne). Znamka by mala byť maximálne 7.9
- 7.8 výkon rozhodcu bol v hodnote 8.0, 8.1 alebo 8.2, ale s jasnou chybou pri dôležitom (významnom) rozhodnutí (ako napríklad: ČK, PK, a podobne). Znamka by mala byť maximálne 7.8
- 7.5 – 7.7 rozhodca sa nedopustil jasnej chyby, ale chýbala mu celková kontrola zápasu, s podstatnými bodmi pre zlepšenie.

2. Hodnotiaca stupnica pre rozhodcov a asistentov rozhodcov (pokračovanie) :

- 7.0 – 7.4 výkon **s viac ako jednou** jasnou, dôležitou (významnou) rozhodcovskou chybou (napríklad ČK, PK, a podobne) a **d ďalšími možnými** významnými oblasťami pre zlepšenie
- 6.0 – 6.9 neprijateľný výkon s jasnými chybami v rozhodovaní, závažnými disciplinárnymi rozporupnosťami (nezlučiteľnosťami) a / alebo stratou kontroly nad zápasom.
- Ak je udelená ktorémukoľvek rozhodcovi známka nižšia ako 7.0, mal by byť Komisii rozhodcov UEFA (SFZ) vopred zaslaný e-mail s podrobnými vysvetleniami (zdôvodneniami).

Známka by mala byť redukovaná (znížená) o 0.1 bodu, ak rozhodca neudelí žltú kartu za jasný priestupok, ktorý si vyžaduje jej udelenie alebo je hráč nesprávne napomenutý ŽK.

Rozhodcovský pozorovateľ sa má v prípade priestupkov, ktoré nie sú rozhodcom posúdené (rozhodnuté) správne, zmieniť o nich počas diskusie (vyhodnotenia) po stretnutí najskôr ústne a potom ich uviesť v správe, s jasným popisom (popismi) a s označením (označeniami) minúty (minút).

Rozhodcovskí pozorovatelia nemôžu kompenzovať v hodnotení chybu rozhodcu, ak následne (neskôr), po takejto chybe prípade urobí správne a pozitívne rozhodnutie.

V prípade známky nižšej ako 7.7 sa rozhodcovský pozorovateľ musí zmieniť **o aspektoch pre zlepšenie**, tlmočiť ich rozhodcovi, asistentovi rozhodcu alebo pomocnému rozhodcovi a uviesť ich v správe.

Pri udelení vyššej známky ako 8.4 musí rozhodca urobiť v priebehu zápasu **kritické a dôležité rozhodnutia správne** (tým môže byť aj preventívna akcia pozitívne podporujúca kontrolu zápasu).

Známku vyššiu ako 8.4 je možné udeliť aj vtedy, keď je náročnosť stretnutia hodnotená ako „normálna“. Ak je zápas hodnotený ako „normálny“ pre rozhodcu a kritické, dôležité (významné) rozhodnutie je urobené správne (presne), potom by to malo byť vyhodnotenú ako pozitívny bod pre rozhodcu. V takýchto prípadoch známka 8.5 by mala byť primeraná (vhodná).

Pri udelení známky vyššej ako 8.4 **rozhodcovský pozorovateľ musí popísať podstatné faktory** (s odkazom na minúty), ktoré zaradili výkon rozhodcu nad normálny výkon, ktorý je v súlade s očakávaním.

Malo by byť jasné, že hodnotiaca stupnica 7.5 – 7.7 je klasifikovaná „pod očakávaním“. UEFA (SFZ) očakáva od rozhodcov v ich stretnutiach viac ako tento stupeň hodnotenia, a to dobrý výkon na požadovanej úrovni 8.3 – 8.4.

Usmernenie (pokyny) :

Jasná, dôležitá (významná) chyba urobená rozhodcom je považovaná aj naďalej za jasnú, dôležitú (významnú) chybu, hoci v konečnom dôsledku je opravená po

konzultácii s asistentom rozhodcu alebo pomocným rozhodcom. Rovnaký princíp by mal byť využívaný, ak asistent rozhodcu alebo pomocný rozhodca urobí takú istú jasnú, dôležitú (významnú) chybu.

Príklady:

- Rozhodca nariadil pokutový kop a udelil hráčovi žltú kartu, ale po nasledujúcej intervencii pomocného rozhodcu bolo rozhodnutie rozhodcu korektné zmenené a na hru bolo nadviazané rozhodcovskou loptou.
- Rozhodca nevytlúčil hráča, ktorému udelil v tom istom stretnutí druhú žltú kartu a hra je pred znovu otvorením. Našťastie asistent rozhodcu pred znovu otvorením hry intervenoval u rozhodcu a upozornil ho na jeho chybu.

Hoci obe rozhodnutia sú v konečnom dôsledku správne, UEFA nemôže akceptovať takéto chyby na medzinárodnej úrovni a preto známka pre rozhodcu by mala byť pod 8.0.

3. Hodnotiaca stupnica pre pomocných rozhodcov

Normálna známka pre výkon pomocného rozhodcu by mala byť 8.3 / 8.4. Ak však koná pozitívne pri riešení špeciálnych incidentov (priestupkov), známka by mala byť vyššia.

Maximálna známka 7.9 alebo 7.8 by mala byť aplikovaná, ak sa dopustil jasnej, dôležitej (významnej) rozhodcovskej chyby týkajúcej sa dôležitého rozhodnutia (napríklad ČK, pokutového kopu, a podobne).

V prípadoch udelenia známky vyššej alebo nižšej ako 8.3 / 8.4 sa očakáva jasné vysvetlenie dôvodov v správe.

<i>Body</i>	<i>Komentár</i>
9.0 - 10	Výborný výkon za veľmi ťažkých okolností. Asistoval rozhodcovi počas stretnutia pri veľkom množstve závažných prípadov (priestupkov) všetkých uvedených v správe
8.6 – 8.9	Veľmi dobrý výkon za ťažkých okolností. Veľmi dobre asistoval rozhodcovi počas stretnutia pri viac ako jednom závažnom prípade (priestupku) uvedenom v správe
8.5	Dobrý výkon. Jasne asistoval rozhodcovi pri najmenej jednom závažnom prípade (priestupku) uvedenom v správe
8.3 – 8.4	Normálny výkon. Vykonával svoje povinnosti účinným (výkonným) spôsobom
8.0 - 8.2	Vyhovujúci (prijateľný) výkon, ale zlyhal (neuspel) pri asistencii rozhodcovi v najmenej jednej menej dôležitej (menšej) príležitosti (udalosti), patriacej do jeho oblasti kontroly, zdôraznenej v správe (voľný kop, kop z rohu, kop od bránky, a podobne)
7.9	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak známka 8.3 alebo vyššie
7.8	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak známka 8.0 – 8.2
7.5 – 7.7	Pod očakávaním / Slabá kontrola / Podstatné body pre zlepšenie
7.0 – 7.4	Pod očakávaním, vrátane jednej jasnej, dôležitej (významnej) rozhodcovskej chyby alebo výkon, ktorý zahŕňa dve alebo viac jasných, dôležitých (významných) rozhodcovských chýb.
6.0 – 6.9	Neprijateľný (neakceptovateľný) výkon

V prípade udelenia známky 7.9 alebo 7.8 je potrebné vyplniť aj druhé okienko (kolónku) s uvedením známky, ktorá by bola udelená, ak by nebola aplikovaná jedna jasná, dôležitá (významná) chyba.

4. Hodnotiaca stupnica pre náhradného rozhodcu

Hodnotiaci systém náhradných rozhodcov je teraz rovnaký ako hodnotiaci systém ostatných rozhodcov a berie do úvahy „systém jasnej, dôležitej (významnej) chyby v rozhodovaní“. Dobrý výkon by mal byť hodnotený v stupnici medzi 8.3 - 8.4. Ak náhradný rozhodca koná pozitívne pri riešení špeciálneho incidentu (ov) / priestupku (ov), známka môže byť aj vyššia ako 8.3 / 8.4. V prípadoch udelenia známky vyššej alebo nižšej ako 8.3 / 8.4, sa očakáva jasné vysvetlenie v správe.

<i>Body</i>	<i>Komentár</i>
9.0 - 10	Výborný výkon za veľmi ťažkých okolností
8.5 – 8.9	Veľmi dobrý výkon. Kontroloval niekoľko ťažkých situácií veľmi dobre
8.3 – 8.4	Dobrý výkon. Vykonával svoje povinnosti účinným (výkonným) spôsobom
8.0 – 8.2	Neuspokojivý. Zlyhal (neuspel) pri plnení si povinností v zmysle smerníc (pokynov) UEFA
7.9	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak známka 8.3 alebo viac
7.8	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak známka 8.0 – 8.2
7.4 – 7.7	Slabý výkon. Neustále zlyhával v kontrole osôb zdržiavajúcich sa v technickej zóne (ach) a zlyhával (respektíve neuspel) pri plnení si jeho povinností v zmysle smerníc (pokynov) UEFA

V prípade udelenia známky 7.9 alebo 7.8 je potrebné vyplniť aj druhé okienko (kolónku) s uvedením známky, ktorá by bola udelená, ak by nebola aplikovaná jedna jasná, dôležitá (významná) chyba.

5. Stupeň náročnosti (obťažnosti) hodnotený zvlášť pre každého rozhodcu

Stupeň náročnosti (obťažnosti) stretnutia je začlenený do individuálnej známky pre každého rozhodcu. Rozhodcovský pozorovateľ sa teraz musí rozhodnúť pre stupeň náročnosti (obťažnosti) a schopnosti **každého** rozhodcu pri riešení kritických prípadov (udalostí).

Pre informáciu, rozhodcovský pozorovateľ má označiť stupeň náročnosti (obťažnosti) v sumárnej tabuľke. V jeho správe sa musí zmieniť o významných prvkoch výkonov rozhodcov, označiac minúty kritických incidentov, ktoré sa udiali a boli dôvodom na udelenie finálnej známky.

Náročnosť (obťažnosti) zahŕňa v sebe jednak **počet rozhodnutí**, ktorými rozhodca demonštroval dôveryhodnú (presvedčivú) aplikáciu pravidiel futbalu, ale tiež aj to, ak sa rozhodca musel zaoberať s **kritickými / závažnými** priestupkami (incidentmi): často a intenzívne.

Normálne: Normálne stretnutie s niekoľkými ťažkými situáciami pre rozhodcu (v)

Ťažké: Ťažké stretnutie s niekoľkými zložitými (ťažkými) rozhodnutiami pre rozhodcu (v)

Veľmi ťažké: Veľmi ťažké stretnutie s mnohými ťažkými rozhodnutiami pre rozhodcu (v)

Príslušná pozornosť by mala byť venovaná DÔLEŽITÝM (významným) rozhodnutiam, ako napríklad:

1. Zakázaná hra / simulovanie vo vnútri alebo okolo pokutového územia
2. Zmarenie jasných gólových príležitostí / zmarenie šancí dosiahnuť gól
3. Násilné činy
4. Masová konfrontácia medzi hráčmi a protesty proti rozhodnutiam rozhodcov
5. Udelenie druhých žltých kariet v stretnutí
6. Rozhodujúce rozhodnutia o hráčovi mimo hry (týkajúce sa predovšetkým asistentov rozhodcu)
7. Správnosť (presnosť) rozhodnutí o kritických incidentoch (priestupkoch) vo vnútri pokutového územia

Jasné, dôležité (významné) chyby v rozhodovaní by mali zahŕňať nasledovné :

1. Zlyhanie pri rozpoznaní a akcii týkajúcej sa jasného priestupku na udelenie druhej žltej karty
2. Zlyhanie pri vylúčení hráča z hracej plochy pri jasnom priestupku na vylúčenie
3. Jasne nesprávne posúdenie nariadenia pokutového kopu / respektíve jeho nenariadenia
4. Významná nesprávna interpretácia Pravidiel futbalu

6. Výkony asistenta rozhodcu a pomocného rozhodcu

Dôležité je venovať príslušnú pozornosť asistentom rozhodcu a pomocným rozhodcom.

Rozhodnutia o hráčovi mimo hry sú často rozhodujúce v gólových situáciách. Mimo toho, zavedenie funkcie pomocných rozhodcov bolo navrhnuté preto, aby títo asistovali rozhodcovi pri incidentoch (priestupkoch) vo vnútri a okolo pokutového územia. Preto je dôležité ohodnotiť ich mieru zapojenia (angažovanosti), spôsobilosti, pohybu a uistiť sa, že aplikujú tieto kompetencie bez ich prekročenia.

Výkon asistenta rozhodcu tiež tvorí významný prvok pri hodnotení celkovej tímovej spolupráce.

Správa o asistentovi rozhodcu a pomocnom rozhodcovi musí byť vyplnená dôkladne a precízne.

7. Komentáre k náhradnému rozhodcovi

Úlohou náhradného rozhodcu je po celý čas asistovať rozhodcovi a ponúknuť mu pomoc (podporu) pri akomkoľvek incidente (priestupku), ktorý nebol spozorovaný (postrehnutý) ním alebo ktorýmkoľvek členom rozhodcovského tímu. Rozhodcovský pozorovateľ zvlášť posúdi akúkoľvek situáciu (e), pri ktorej počas stretnutia podporil rozhodcu. Musí byť tiež aktívny pri procedúrach striedania (ako napríklad pri kontrole výstroja hráčov a nepovolených predmetov, šperkov, a podobne).

Od rozhodcovského pozorovateľa sa tiež vyžaduje, aby ohodnotil, či náhradný rozhodca manažuje osoby v technickej zóne náležitým spôsobom a pevne, ak je to nevyhnutné. Nemá tým ale provokovať trénerov, ak jednoducho vykonávajú svoju prácu zodpovedným spôsobom.

8. Po zápasová diskusia (rozbor):

Je dôležité, aby po príchode do miesta konania stretnutia, deň pred zápasom, rozhodcovský pozorovateľ požiadal sprievodnú osobu (RLO) o zabezpečenie poskytnutia DVD zo stretnutia ihneď po jeho skončení tak, aby sa rozhodcovský pozorovateľ sa mal čas pripraviť na po zápasovú diskusiu (rozbor) s rozhodcami. Sprievodná osoba (RLO) by mala zariadiť vhodný a **uzavretý** (privátny) priestor k vykonaniu po zápasovej diskusie (rozboru) a tá by sa mala uskutočniť pred večerou.

DVD, ak je dostupné, malo by byť použité k objasneniu akýchkoľvek závažných incidentov (udalostí), ktoré sa stali v priebehu stretnutia, vrátane akýchkoľvek bodov týkajúcich sa koučovania rozhodcov, z ktorých by mohli mať títo ošoh (benefit).

Všeobecné komentáre a odporúčanie k výkonu rozhodcov (príklady), a body prediskutované s rozhodcami:

Rozhodcovský pozorovateľ je tiež kouč pre rozhodcov a jeho analýzy a odporúčania by mali byť členené (štruktúrované) takým spôsobom, aby viedli k podpore celkového zlepšovania sa rozhodcovského tímu.

Rozhodcovský pozorovateľ má:

- ponúknuť rozhodcovi možnosť, aby sa sám vyjadril k výkonu a mal guráž sebareflexie (seba analýzy)
- stanoviť priority (upozorniť na dva alebo tri kľúčové body)
- najskôr sa zmieniť o pozitívnych bodoch, potom o aspektoch pre zlepšenie
- dať konkrétnu radu (odporúčanie) na základe aktuálnych incidentov (udalostí) zo stretnutia tak, aby boli zrozumiteľné (pochopteľné) a presné
- ponúknuť riešenia a alternatívy pre zlepšovanie sa – v spolupráci s rozhodcovským tímom

Rozhodcovia často informujú UEFA, že správa a po zápasové diskusie (rozbor) nie sú v súlade (nie sú konzistentné). Pre dodanie odvahy k diskusii a uisteniu sa, že prediskutované body korešpondujú so správou, rozhodcovskí pozorovatelia by mali upozorniť na dva alebo tri pozitívne body a body pre zlepšenie, ktoré potom musia tlmočiť rozhodcovi počas po zápasovej diskusie. **Počas po zápasovej diskusie by nemali byť známky týkajúce sa výkonu rozhodcov v žiadnom prípade zverejnené.**

9. Ďalšie pokyny

- Pri kalkulovalí konečnej známky pre všetkých rozhodcov v normálnom stretnutí by ste mali vychádzať pri udeľovaní - / + zo základu 8.4 / škála číselné hodnotenie 8,3 resp. 8,4 - vid' Metodické usmernenie k vyplňaniu správy DZ - PR pre súťažný ročník 2016/2017 /
- Pri kalkulovalí konečnej známky pre všetkých rozhodcov v ťažkom/veľmi ťažkom stretnutí by ste mali vychádzať pri udeľovaní - / + zo základu 8.5
- Ak je zápas hodnotený ako „normálny“ pre rozhodcu a kritické, dôležité (významné) rozhodnutie je vykonané presne, potom by to malo byť vyhodnotené ako pozitívny bod pre rozhodcu. V takýchto prípadoch by známka 8.5 mala byť primeraná.
- Ak je v stretnutí správne udelený väčší počet žltých kariet, alebo červená karta (karty), alebo správne nariadený pokutový kop (nariadené pokutové kopy) alebo podobne, pozorovateľ by mal zvážiť zaradenie stretnutia do obťažnosti „veľmi ťažké“.
- Znamka 8.5 - 8.9 : je pre veľmi dobrý výkon vo veľmi ťažko/ťažkom stretnutí s niekoľkými dôležitými rozhodnutiami vykonanými presne.
- Dôležité rozhodnutie (rozhodnutia) alebo rozhodcovské zainteresovanie (príspevok) potom musia byť jasne popísané v sekcii 6 správy pozorovateľa (Všeobecné pripomienky, rady vo výkone a osobnosť).
- Rozhodca **ihneď** zmení názor z pokutového kopu na voľný kop mimo pokutového územia po korektnej intervencii AR alebo PAR. V takých prípadoch by to nemalo mať vplyv na konečnú známku rozhodcu.
- Rozhodca **ihneď** zmení názor z pokutového kopu na nepriamy voľný kop za simulovanie po korektnej intervencii AR alebo PAR. V takých prípadoch by to nemalo mať vplyv na konečnú známku rozhodcu.
- Rozhodca **ihneď** zmení názor zo simulovania na pokutový kop po korektnej intervencii AR alebo PAR. V takých prípadoch by to nemalo mať vplyv na konečnú známku rozhodcu.
- Rozhodca udelí hráčovi druhú ŽK ale ihneď si uvedomí, že hráč nebol predtým napomínaný ŽK. Ak zmení rozhodnutie **ihneď**, potom redukcia známky nie je potrebná. Ak túto jeho chybu opraví na základe intervencie jedného z iných rozhodcov (AR, PAR, NR) potom konečná známka rozhodcu by mala byť redukovaná o minimálne – 0.1. Ak chyba rozhodcu nie je opravená, potom musí byť považovaná za jasnú (dôležitú, významnú) rozhodcovskú chybu.
- **Ihneď** znamená – okamžité rozhodnutie bez viditeľnej reakcie alebo intervencie/protestu hráča (hráčov).